

2009 CEVDET KUDRET EDEBİYAT ÖDÜLÜ

İRFAN YALÇIN

YORGUN
SEVDA

♥
CAN

ROMAN

İrfan Yalçın
YORGUN
SEVDA

2009 CEVDET KUDRET EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Can Yayınları: 1799

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2008

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kapak resmi © iStockphoto.com

1. basım: Ocak 2009

2. basım: Ocak 2010

Bu kitabın 2. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Erkal Yavi

Kapak düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Güldal Yurtoğlu

Düzeltili: Nurten Sönmezcan

Kapak baskı: Çetin Ofset

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1032-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

İrfan Yalçın
YORGUN
SEVDA

2009 CEVDET KUDRET EDEBİYAT ÖDÜLÜ

ROMAN

CAN YAYINLARI

İrfan Yalçın, 1934'te Zonguldak'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü 1960 yılında bitirdi. Kozan (Adana), Çarşamba (Samsun) ve Zonguldak'ta toplam on yıl Fransızca öğretmenliği yaptı. 1972'de eğitim görevinden ayrılıp İstanbul'da bir kitabevi açtı. 1985'te Köyceğiz'e yerleşti. Şiir, hikâye, eleştiri alanlarında ürün verse de romanda yoğunlaştı. Milliyet Yayınları 1974 Roman Yarışması'nda *Pansiyon Huzur*'la ikincilik ödülüne değer görüldü. 1978'te *Genelevde Yas*, 1979'da *Ölümün Ağzı*, 1980'de *Fareyi Öldürmek*, 1983'te *Büyük Soyтары*, 1991'de *Uzun Bir Yalnızlığın Tarihçesi*, 1995'te *Annem, Babam ve Ben* adlı romanları yayımlandı. *Ölümün Ağzı*'yla 1980 TDK Roman Ödülü'nü kazandı.

Onu ilk gördüğümde, sular vardı saçlarında; öyle anımsıyorum. En yakına bile çok uzaklara bakar gibi bakıyor, konuşurken yer yer boşluklar, sessizlikler doluyordu sesine. Yorgun, utangaç gülümseyişi bitmiyor, tam biter gibi olurken, daha da hüzünlenip ağlamayı andırıyordu. Baktı ve indirdi gözlerini beni görünce. Öyleydi hep, öyle yapıyordu; öğrenecektim sonra. Uzun uzun bakamıyor, dökülür gibi oluyordu gözleri. Yaklaştım, yüzüne baktım, adını söyledim; ürperdi dudakları, demedi bir şey. “O yok, gitti,” dedim, “ben varım artık.” Titriyor gibiydi; başını sokacak yer arayan yaralı bir hayvandı da, ne yapacağını bilemiyor, uzaklara, ulaşamayacak kadar uzaklara bakıyordu sanki.

*

Ağaçtan barakanın kapısını açıp, “Bak,” dedi bana o, (*Lunapark’ta herkesin “Dede” dediği patron*) “işin bu senin, bununla ilgileneceksin.” Demir kafesteki Hüseyin’i gösteriyordu. “Gördün mü?” “Gördüm,” dedim.

“Nasıl?”

Güldüm.

“Çok uzun.”

Yaklaştı, yüzündeki alaycı gülümsemeyi eliyle siler gibi yapıp giz verircesine, “İyi davran, dövme onu!” dedi. Şaşırmıştım. Ne diyeceğimi düşünürken, yok baktım, gitmiş. Başı yerde, iki büklüm duran Hüseyin’deydi gözüm; sular içindeydi saçları. Bu, onu ilk görüşüm.

*

1954 yılının hüznünlü Ankara'sı. Bahçelievler'de, yorgun ağaçlarla dolu bir bahçede iki katlı ahşap bir ev. Gittiğim fakülteyle bu ev arasında geçiyor yaşamım. Arkadaşsınız, yapayalnız. "Kim, hangi erkek bakar bana? Kara kuru bir kızım," diyorum boyuna. Hiç konuşmadığım, kimseye tek söz söylemediğim günler oluyor, boğuluyorum. Sonra bir sabah, bahçedeki ağaçlarla konuşurken buluyorum kendimi; gövdelerini okşuyorum, dallarını. Ne, nasıl şey bu? Bilmiyorum. İçli dışlı oluyoruz sanki bir türlü bitmiyor, sürüp gidiyor. Bir yaşlı ağaç var ki, gizli gizli gözlemek istercesine beni, yatak odamın penceresine yaslanmış, oradan bakıyor. Onu görmeden, onunla konuşmadan duramıyorum sabah oldu mu. Deli rüzgârlar esiyor geldiğim ilk eylül; çırpınıp iniyor o, ağlıyor. "Sakin yıkılma, ölme!" diye bağıyorum camdan, dallarını seviyorum. "Ama ne bu," diyorum bir gün, "yaşlı bir ağaca bu tutku ne? Çok mu yalnızım? Bilincim mi kayıyor?" Yaşlı ağaca bakıp gülüyorum ve yine konuşuyorum.

*

"Güzel oluyorsun gülünce, gül hep," diyor bir ses. Şaşırıyorum. Sarı, küçük bir otomobilin ön camından uzanan esmer bir baş bana bakıp gülümsüyor; kara gözlüklü, fötr şapkalı, bıyıklı. Bir hışırtı var sesinde; "Yaklaş az!" Yola en yakın yerine geliyorum bahçenin, yaklaşıyorum. Eliyle gösteriyor, "Şurdayım ben işte, şurda oturuyorum... Az ötede... Komşuyuz... Görüyorum gelip geçerken seni; ağaçlarla konuşuyorsun... Neler neler bulup söylüyorsun öyle, ne güzel şeyler... Hoşuma gidiyor çok... Öğrenciymişsin, duydum... Ne dersin bir şey desem? 'Evet' der misin?"

"Ne?"

"Çalışır mısın benimle? Topu topu iki gün; cumartesi, pazar."

“Nerde?”

“Lunapark’ta. ”

*

Yol yol derin çizgili, çirkin sarı ve ağaçsız yamaçlarla üç yandan çevrili, bir yanı kuzeye açık, tozlu bir alanın ortasında Lunapark. Dört yanı dikenli tel. Girişte, aşı boyalı küçük bir kulübe. Kulübenin çatısına çakılı bir direğin ucunda Türk bayrağı. Kapı yerinde, uzunluğu iki metre, genişliği otuz santimetre kadar üç tahattan yapılmış gülünç bir tak. Tahtaların üstünde “Lunapark” yazısı. Buradan girip sağa kıvrılıp on beş-yirmi adım yürüyünce, önce Halkacı, sonra Tüfekçi. Beş-altı adımlık bir boşluğu geçince, ağaçtan, penceresiz, oldukça geniş bir baraka; AFRİKA CANAVARI. Onun hemen yanında, küçük bir çadır; GÜLÜNÇ AYNALAR. Girmeden yanına Afrika Canavarı’nın, bir yıkıntılar sürüsünü taşıyan kirli yamaçlara bakıyorum az uzaktaki; eğri büğrü çirkin gecekondu, pencerelere asılı çamaşırlar, dik patika yolların iki yanındaki çöp yığınları, yamaçların kimi yerlerini bir deri gibi saran kara bir dumannın iç boğucu görüntüsü. Onunla kendi aramda çiçekli bir yol kuracağıma inansam da, kolay olmayacağını anlıyorum bunun; söner gibi oluyor umudum bazen. Kim bu? Bu uzun, genç adam kim? Nerden, kim getirmiş? Demir kafese kim sokmuş? Dede ya da başkası mı? Sormuyorum. Ama uykularıma konan kuşlardan biri, bir bir söylüyor. *(Ve çoklar ve ne çok konuşuyorlar.)*

Küçük, ölü bir ışık yanıyor orda, onun bütün gününü geçirdiği o demir kafeste. Bulutların ya da yağmurların çok büyüdüğü, insanların olmadığı günlerde yalnızlığı daha da büyür gibi oluyor, demir kafesin bir köşesinde kalın tahtalar üstüne serili uzun yatağına giriyor, yorganı başına çekip iki metre yirmi dört santimetrelik boyuna uymayan çocuksu bir sesle ağlıyor. Mor giymiş

dağlardan Lunapark'ın bu demir kafesine geleli ne kadar olduğunu düşünüyor sanki; sanki hep o günü, babasının kendisini kara, tuhaf giysili bir adamla uzaklara gönderdiği günü anımsıyor, ağlamasını daha da büyütüyor. Türkü söyler gibi çığırışan bir derenin yanından, otlattığı koyunlardan, ikide bir başını, gözlerini öptüğü güzel bakışlı köpeğinden ayrıldığı o bulutlu nisan günü, içinin bir yerine yerleşmiş de, gitmek bilmiyor sanki!

Uykularıma konan küçük kuşların söyledikleri doğru mu? Bilmiyorum. Ama uyandığımda her sabah, bakıyorum ki, düşlerle dolu yatağımın içi. Kim getiriyor? Onlar mı, yazlarla gelen o kuşlar mı?

*

Boğulmaya az kalmışken, susmak geliyorken içimden hep, bir hüzünden bir başka hüzne savrulurken, ışıkla yıkanmış gibi oluyor, o iki günü iple çekiyorum; (okul tatilinde her gün) ıssız bir yaşamın birden devinip coşması; donuk, sıkıntılı bir dünyadan gerçeküstü, büyülü bir dünyaya geçmek değil de ne bu? Öyleyim ki, çocukluğumun annemli günlerindeki o ılıkliklarla dolup taşıyorum.

Soruyorum, "İşim ne?" "Ona bakmak," diyor Dede. "O" dediği, Hüseyin.

Ağzındaki sönmüş sigarayı emerek konuşuyor, "İnsanlardan, buraya gelenlerden korumak işin onu. Çiçek, çikolata, şu bu getirip gönlünü almak isterken kimi, kimi de leblebi, taş falan atıyor sapanla, ellerine sigara bastırıyor." Konuşurken yüzü oynuyor Dede'nin; küçük küçük balıklar girmiş de teninin altına, oynuyorlar sanki. Bir adam ki, yüzü yüzlerce sanki; durmadan değişiyor.

*

2009 CEVDET KUDRET EDEBİYAT ÖDÜLÜ

İRFAN YALÇIN

YORGUN
SEVDA

ROMAN

Kendimi ne kadar alıştırmaya çalışsam da ona, bana bakışı ya da bakışsızlığı buzlardan. Getirdiğim peynirli börekleri, susamlı çörekleri yemiyor. "Ye," dedikçe ben, içine kıvrılmış gibi duruyor, üşüyor sanki benden. Erken geliyorum bazı sabahlar; Çüce Hamdi'nin yakın bir lokantadan getirdiği renksiz çorbayı içerken yakalıyorum onu! Bırakıyor hemen, içmiyor; bana arkasını dönüp oturuyor. Sırtına dokunuyorum parmağımla; değişmiyor.

Romanımızın usta kalemi **İrfan Yalçın**, uzun bir aradan sonra, hem kendi edebiyatında yepyeni bir sayfa açtı, hem de edebiyatımıza taptaze bir soluk getirdi. *Yorgun Sevda*, gençlik bunalmalarıyla sıkışmış, insanlardan, arkadaşlarından, hayattan umudunu kesmiş bir genç kadının bir lunaparkta çalışmaya başlamasıyla değişen, yenilenen ruhunu anlatıyor. Lunaparkta "sergilenen" Hüseyin'den Baba Cemal'e, bu romanın kahramanları akıllarda yer edecek. *Yorgun Sevda*, çağdaş romanımıza değeri azımsanmayacak bir katkı.

KAPAK RESMİ: OLAF LOOSE

ISBN 978-975-07-1032-2

9 789750 710322

<http://www.canyayinlari.com>